

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266 51 71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ул. Немањина бр. 22-26

11000 Београд

За

Државну секретарку

Проф. др Ивану Сташевић Карличић

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Бр. 614/2025

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

ПИСАРНИЦА - 1014

ПРИМЉЕНО: 25.11.2025
веза број 120-01-00132/2025

Сачин	Одјел	Број	Презер	Вреда
632			1	/

ПОДНОСИЛАЦ: Синдикат лекара и фармацеута Србије из Београда, ул.Маглајска бр.32, ПИБ 100294659, МБ 06050514, који заступа председница Др сц мед Горица Ђокић.

АНАЛИЗА

- прописа везаних за накнаде зараде и зараде лекарима на специјализацији -

Поступајући по Вашем допису број 120-01-00132/2025 од дана 04.11.2025.године, изјашњавамо се како следи.

Релевантни прописи, који се примењују на лекаре на специјализацији, а које ћемо у даљем тексту детаљно образложити јесу следећи :

I - Посебан колективни уговор за запослене у здравственим установама чији је оснивач Република Србије, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Сл.Гласник РС" бр.96/2019, бр.58/2020 - анекс, бр.135/2022 - Споразум о продужењу рока важења и 2/2024 - Споразум о продужењу рока важења) - у даљем тексту ПКУ.

ПКУ члан 100.:

Запослени има право на накнаду плате, у висини просечне плате у претходних 12 месеци, у следећим случајевима:

- 1) коришћења годишњег одмора;
- 2) коришћења плаћеног одсуства, војне вежбе, на позив државног органа и др.;
- 3) одсуства за време државних и верских празника у складу са законом;
- 4) присуствовања седницама државних органа, органа управе и локалне самоуправе, органа коморе, органа управљања у установи, органа репрезентативних синдиката и савеза синдиката у својству члана и сусретима радника здравствене делатности;
- 5) стручног оспособљавања и усавршавања ради потреба процеса рада;

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266 51 71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

- 6) прекида рада до којег је дошло наредбом државних органа, односно установе због необезбеђивања безбедности и заштите здравља на раду која је услов даљег обављања рада без угрожавања живота и здравља запослених и других лица.

У случају из става 1. тачка 5) овог члана, запослени који је на специјализацији има право на усклађивање накнаде плате.

Утврђена висина накнаде плате из става 2. овог члана увећава се за проценат увећања плате за делатност здравства.

Приликом примене цитиране одредбе ПКУ-а, најпре се отворило питање самог домашаја појма „усклађивања накнаде плате”, због различитог тумачења и непрецизности.

У овом делу би смо пре свега указали, да се обавезно требају додати и речи „и ужој специјализацији” после речи „специјализацији”, због могућности ужег тумачења.

Данас, оно због чега је и даље отворен проблем у вези обрачуна плата односно накнаде плате лекарима на специјализацији, јесте сама дефиниција накнаде плате која је одређена као *просечна плата у претходних 12 месеци*.

Такође, у овом делу би смо напоменули да постоји и неусклађеност у прописима приликом употребе института накнада зараде, између ПКУ-а и Закона о раду.

Наиме, уочавамо да се накнада зараде као институт користи у случајевима одсуствовања са рада због актина предвиђених околности, односно, сматрамо да се лица која раде пуно радно време, не могу подвести под лица која су плаћено одсутна и не може им се исплаћивати накнада зараде, већ плата.

II - Уредба о корективном коефицијенту, највишем процентуалном увећању основне плате, критеријумима и мерилима за део плате који се остварује по основу радног учинка, као и о начину обрачуна плате запослених у здравственим установама („Сл.гласник РС” бр.100/2011, бр.63/2012, бр.101/2012, бр.46/2013, бр.113/2017, бр.21/2018, бр.10/2019, бр.13/2020), која препознаје лекара на специјализацији као запосленог лекара коме се у члану 14. детаљније регулише један од елемената за одређивање плате - део плате за радни учинак.

„Изузетно од члана 6. ове уредбе, **лекару на специјализацији**, лекару у кућној нези, лекару специјалисти одговарајуће гране медицине, односно стоматологије, а који не обављају послове изабраног лекара, лекару повратнику са одсуства дужег од шест месеци, лекару почетнику, лекару приправнику, лекару који је засновао радни однос на новом радном месту, **проценат увећања основне плате по основу радног учинка не може бити мањи од просека радног учинка лекара у здравственој установи.**

„Лекару на специјализацији **проценат увећања основне плате на основу радног учинка обрачунава се у складу са ставом 1. овог члана и исплаћује се за време трајања специјализације лекара.**”

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266 51 71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

Дакле, лекар на специјализацији има право на плату која се састоји од:

1. основне плате;
2. процента увећања на основу радног учинка;
3. додатака на плату...

У два случаја, лекарима на специјализацији су понуђени анекси уговора о раду (не уг.о спец.) којима се битно мењају услови. Зарада се везује за износ висине просечне плате у претходних 12 месеци који претходе одласку на специјализацију.

Хипотетички: Уколико др Х, марта 2018. године, упише специјализацију, његов просек плате претходних 12 месеци биће нпр. 55.000,00 динара. Специјализација траје шест година. Дакле, др Х ће 2018.-2024. године примати накнаду зараде у износу од 55.000,00 динара? 2019. године плата у здравству се повећа за 10%.

Др ХХ уписује специјализацију 2020. године са примањем од 60.500,00 динара.

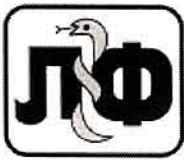
За исту годину 2020., за исти посао др Х и др ХХ ће примати различиту плату??

Овим примером још једном јасно указујемо на нелогичност начина обрачуна појединих обрачунских служби које очигледно лоше тумаче законске одредбе, слободно, по свом нахођењу.

III - Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 34/2001, бр.62/2006 - други закон.....бр.19/2025) уређен је начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања, поред осталих и за запослене у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине, јединицама локалне самоуправе, као и за запослене у јавним службама које се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање (члан 1. тач. 3. и 4), те је прописано да се плате одређују множењем основице са коефицијентом, са могућношћу додатка на плату (члан 2). Према члану 3. Закона, основицу за обрачун плата утврђује Влада, а сагласно члану 4. Закона, коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему. Одредбом члана 8. став 1. овог закона, Влада је овлашћена да својим актом утврђује коефицијенте за обрачун и исплату плата, па је у реализацији овог законског овлашћења донела Уредбу о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама ("Сл. гласник РС", бр. 44/01, бр.15/2002 - др.уредба.....бр.93/2025).

У одредби члана 2. тачка 13. Уредбе утврђени су коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених у здравственим установама.

Из изложених одредаба Закона о платама у државним органима и јавним службама произлази да примена стандарда „просек зараде у последњих 12 месеци” као основе за утврђивање плате лекарима на специјализацији/субспецијализацији **није у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама**, јер такав критеријум наведени закон не предвиђа, нити представља објективан основ за плаћање лица која се налазе у истом статусу - лекар на специјализацији/субспецијализацији.

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266 51 71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

У члану 5. Закона о платама у државним органима и јавним службама се наводе и додаци на плату, и у којим случајевима запослени имају право на додатке на плату (минули рад, дежурства, рад на дан државног и верског празника, теренски додатак, рад ноћу).

Међутим, запосленим лекарима на специјализацији/субспецијализацији, чак се не урачунава ни додатак који предвиђа овај закон или се у појединим случајевима не обрачунава у складу са законом, док се апсурдно узима у обзир и урачунава у просек плате остварен у претходних 12 месеци, јер док нису били лекари на специјализацији додаци на плату су им обрачунавани, и узимају се у обзир код одређивања плате на специјализацији, али се не обрачунавају када добију статус специјализанта.

Следећи наведено, где утврђујемо да се у законској регулативи запослени у систему здравствене заштите, воде као запослени у јавним службама, у Закону о здравственој заштити ("Сл.гласник РС" бр.25/2019, бр.29/2025, бр.92/2023) се дефинише сам појам здравственог радника и то у **члану 150. Закона о здравственој заштити у ком се наводи следеће:**

Здравствени радник, у зависности од нивоа образовања је:

- 1) *доктор медицине, доктор денталне медицине, магистар фармације и магистар фармације-медицински биохемичар – са завршеним одговарајућим интегрисаним академским студијама здравствене струке;*
- 2) *медицинска сестра, здравствени техничар, односно друго лице са завршеном одговарајућом високом, односно средњом школом здравствене струке, у складу са законом.*

За обављање здравствене делатности здравствени радници морају за одређене послове имати и одговарајућу специјализацију, односно ужу специјализацију, у складу са одредбама овог закона и прописима донетим за спровођење овог закона.

У члану 170. став 1. тачка 2. и тачка 3. Закона о здравственој заштити се регулише стручно усавршавање здравствених радника, у ком се наводи следеће :

Под стручним усавршавањем, у смислу овог закона, подразумева се стицање знања и вештина здравствених радника и здравствених сарадника, које обухвата:

- 1) *специјализације, уже специјализације, континуирану едукацију и друге облике стручног усавршавања здравствених радника;*
- 2) *специјализације здравствених сарадника.*

Имајући у виду, цитиране одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама и Закона о здравственој заштити, закључујемо, да су лекари на специјализацији, **запослени здравствени радници у јавној служби на стручном усавршавању,** односно имају једнак радноправни статус, те сходно томе требају имати и једнак радноправни третман од стране послодавца.

Поставља се питање зашто се запосленим здравственим радницима на стручном усавршавању ускраћује зарада која им припада по закону, и зашто се дискриминишу јер желе да напредују и да се усавршавају??

Упркос јасно дефинисаном радноправном статусу, лекарима се ускраћује пун износ припадајуће плате у складу са законом и стварним радним ангажманом, јер им се зарада не обрачунава у складу са свим законским прописима, већ по пракси која је се усталила и нема упориште у законској регулативи.

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266 51 71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

IV - Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама којом се прописује коефицијент за обрачун плата запослених у здравственим установама.

Уредба не препознаје лекаре на специјализацији као посебну категорију, стога је створена пракса да се лекари на специјализацији подводе под категорију - **Послови дипломираних здравствених радника: доктора медицине, стоматологије, дипломираних фармацеута и фармацеута биохемичара.**

Међутим, ни у том случају, у пракси немају сва права која су загрантована свим запосленим на пословима дипломиран здравствених радника. Јер им се плата не обрачунава и исплаћује по прописаном коефицијенту, већ им се насупрот наведеном исплаћује по просеку зарада у последњих 12 месеци. Осим тога, не исплаћују им се ни додаци на плату.

Устаљена пракса, да се зарада лекара на специјализацији везује за висину просечне плате у претходних 12 месеци који претходе одласку на специјализацију, делује **формално једнако**, међутим, доводи до **реалне неједнакости**: специјализанти који су у претходном периоду имали мање дежурстава, мање ноћних смена или прекиде рада - **имају трајно нижа примања**, иако данас раде исто као и њихове колеге.

Таква неједнакост, није заснована ни на једном објективном и оправданом критеријуму, већ је у супротности са свим прописима којим се прописује забрана дискриминације по било ком основу.

V - Минули рад и додаци на плату

Такође, један од већих проблема који се тиче лекара на специјализацији јесте и питање минулог рада, а на које би смо у овом допису поменули, и скренули пажњу на исти.

Многима је, почетком 2018. године укинут минули рад. Већина оних који су пријавили овај случај јесу лекари са дугогодишњим стажом, у току кога су добили одређену специјализацију. Образложење је најчешће то што се ова лица воде као да су на плаћеном одсуству, због чега добијају накнаду плате, на коју се не обрачунава минули рад (!)

Иначе, увећање по основу временаведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу код послодавца јесте минули рад.

Такође, осим проблема обрачуна накнаде плате лекарима на специјализацији и минулог рада, један од пријављених проблема, а који се тиче зараде, јесте и проблем што се лекарима на специјализацији **не исплаћује ни додатак на дежурство** - за рад ноћу, недељом, празником, са позивом на то да се њима исплаћује накнада плате, а не плата.

Сходно наведеном, поднели смо и Захтев за допуну Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе број 012/2025 од дана 17.01.2025.године, и то тако што се у члану 95. у ставу 1. брише интерпукцијски знак „:” и после речи „плату” додаје „односно накнаду плате”.

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266 51 71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

Наиме, Правилником о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника у члану 11. став 4 се наводи да специјалистичко оспособљавање укључује и дежурство специјализаната.

Лекари на специјализацији имају обавезу дежурства, али у пракси немају и право на накнаду за обавезна дежурства, што је неприхватљиво, нарочито, из разлога што дежурство подразумева вишесатни рад и рад ноћу, односно знатно већи физички напор у односу на уобичајено радно време.

Имајући у виду све наведено, надамо се да смо успели да вам презентујемо проблеме који постоје у пракси, а који се тичу радноправног статуса лекара на специјализацији односно њихове зараде.

Правна служба
Синдиката лекара и фармацеута Србије

Председница
Синдиката лекара и фармацеута Србије
Др сц мед Горица Ђокић

У Београду,
дана 25.11.2025.године